

melse, som hjemler, at dette sker. Jeg maa derfor antage, at det sker i Kraft af en ministeriel Skrivelse, der har ordnet den Ting. Det forekommer mig, at det burde ikke være saa. Netop ved disse Møder burde de læge Medlemmer være ene om den Ting, og der er ingen Tvivl om, at de kunne udføre det fuldt ud humant, sundt og godt, som det tjener Folkekirken bedst, medens det paa den anden Side er ret sandsynligt, at en Paavirkning af vedkommende gejstlige Embedsmænd i flere Maader kan tjene til at forvirre, og jeg kan ikke se, at den kan udrette andet end at tjene kirkelige Partiformaal, og det er vel neppe til Nytte.

Hermed har jeg saa omtrent nævnt de Ting, jeg kunde ønske at fremdrage i denne Forbindelse. Jeg anbefaler, som ærede Tilhørere ville forstaa, Forslaget til Fremme og til en Behandling af den Art, jeg nu her har antydet. Det er min Overbevisning, at vi maa gaa den Vej, hvis man vil naa til det bedste, der kan naas ved Hjælp af Lovgivningen, til det, som er mest tjenligt baade for de enkelte Medlemmer af Folkekirken, for Folket og for Menighederne i Folket. Det vil, som jeg har antydet før, være at fortsætte i det Spor, vi allerede ere inde paa i Retning af den Lovgivning, som efter min Mening vil give den rette Forfatning for den danske Folkekirke og give Plads indenfor denne, efterhaanden som Tiden og Udviklingen skride frem, for de ønskelige Lempelser af Lovformerne. Det vil give den Rummelighed og den Sandhed i Folkekirken, som efter min Mening er en Livsbetingelse for, at den kan bestaa. Dermed være Sagen anbefalet til velvillig Overvejelse og til den størst mulige Imødekommen her i Retning af noget større Indflydelse for de læge Sognemenighedsmedlemmer, end de hidtil have haft.

J. C. Christensen: Det gaar gerne saadan med Sager, der have Vanskelighed ved at trænge igennem paa Rigsdagen, og hvorom der er megen Strid, at de i Aarenes Løb, efter som de henstaa uløste, samle en hel Del Talemaader om sig, som ofte have meget ringe Realitet. Jeg har baade i 1901, da jeg fremsatte disse Lovforslag, og under den Forhandling, som fulgte paa, og ligeledes nu søgt at holde mig længst muligt borte fra disse Slagord og Teorier. Thi de føre blot til at rejse gammel Strid og rejse den til Unytte. Jeg har derfor saa vidt muligt afholdt mig fra at tale om Kirkeforfatningen. Der er nemlig talt saa ofte om

denne Forfatning, at mange have faaet en Skræk for Forfatningen; alene det, at man nævner Forfatningen, sætter dem i en vis Sindsophidselse, saa at de tro, at en Forfatning er i og for sig noget skadeligt paa Kirkens Omraade, uanset, hvad der staar i den. Jeg har altid bildt mig ind, at ved Bedømmelsen af, om en Forfatning var god eller daarlig, havde man kun at tage Hensyn til, hvad der stod i Forfatningen, hvordan Forfatningen var lavet.

Som det gaar med denne Teori, gaar det med en anden om, at Kirken maa ikke være en Stat i Staten, idet vi derved meget let opnaa at faa et hierarkisk Vælde i vort Land, som vil knuge os alle ned. Det tror jeg nu ikke, der er stor Fare for. Det ligger saa overmaade lidt for det danske Folk at give sig ind under et saadant Vælde, ligesom det i det hele ligger meget lidt for de protestantiske Folk, der netop i sin Tid have frigjort sig for noget saadant. Fra disse Teorier vilde jeg helst, at vi under denne Forhandling, hvor det kun gælder om Forlængelse af en Lov, holdt os paa Afstand. Jeg skal om lidt komme til at tale om en tredie saadan Teori, der er fremsat og ogsaa kan volde Vanskeligheder.

Naar jeg raader til, at vi holde os paa Afstand fra alle disse gamle Stridsspørgsmaal, gør jeg det ud fra den Betragtning, at naar man tager praktisk paa disse Sager, opnaar man netop, hvad Tiden efterhaanden trænger til, og saa naar man hen til det, som for mig er Endemaalet, at man kan løse Forbindelsen imellem Stat og Kirke saaledes, at Kirken kan blive mere frit stillet her i Landet end hidtil.

Idet jeg nu gaar over til at tale om et Par Spørgsmaal af praktisk Art, som har været nævnt under Forhandlingerne, ska jeg først i Anledning af, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) mente, at Spørgsmaalet om Valg af Præster var ganske opgivet af Venstre, sige, at det er langt fra opgivet af Venstre. Det er et Maal, som Venstre har sat sig og fremdeles holder paa at ville naa til, at Menighederne faa Indflydelse paa Valget af Præster i betydelig større Grad end her. Det er meget lidt, her er givet dem, men det maa dog paa den anden Side indrømmes, at her have vi virkelig gjort et praktisk Skridt. Medens man lige siden 1849 har talt om Menighedens Indflydelse paa Valget af Præst og ikke naaet noget, har man siden 1903 virkelig naaet noget, som Menighederne sætte Pris